

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในบทนี้จะได้เสนอวิธีดำเนินการวิจัย โดยจะกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งจะเสนอตามลำดับดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนตัวบางประการ กับ เจตคติต่อการเป็นศึกษานิเทศก์ ของศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา ลักษณะส่วนตัวที่ศึกษาได้แก่ เพศ สถานภาพ สมรส อายุ วุฒิการศึกษา ระยะเวลาที่รับราชการ ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์ ระดับเงินเดือน และสายงานที่ปฏิบัติ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นบุคคลที่ดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา 532 คน ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยดูจากตารางขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Table for Determining Sample Size from a Gwynn Population) ของเครชชีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan 1970 : 606) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นตัวแทนในการวิจัยครั้งนี้ รวม 226 คน ในการสุ่มตัวอย่างจะสุ่มกระจายตามอัตราส่วนของจำนวนประชากรแต่ละหน่วยดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงให้เห็นถึงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

หน่วยงาน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
หน่วยศึกษานิเทศก์	142	60
กรมสามัญศึกษา		
เขตการศึกษา 1	32	14
" 2	30	14
" 3	36	16
" 4	24	10
" 5	30	13
" 6	36	15
" 7	30	13
" 8	35	15
" 9	35	15
" 10	36	15
" 11	37	16
" 12	29	12
รวม	532	226

และนำกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ได้ ไป เปรียบเทียบหาอัตราส่วนศึกษานิเทศก์

ตามแต่ละสายงาน ทั้งนี้เพื่อให้ได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นตัวแทนของประชากรได้อย่างแท้จริง

ดังรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงให้เห็นจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างโดยแยกออกเป็นสายงานที่ปฏิบัติ

หน่วยงาน	ฝ่ายนิเทศการสอน		ฝ่ายนิเทศการบริหาร		ฝ่ายวิจัยและบริการการศึกษา	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
หน่วยศึกษานิเทศก์ ส่วนกลาง	101	43	10	4	31	13
เขตการศึกษา 1	20	9	5	2	7	3
" 2	17	9	5	2	7	3
" 3	22	9	6	3	8	3
" 4	14	6	6	2	4	2
" 5	20	9	5	2	5	2
" 6	21	9	6	2	9	4
" 7	18	7	6	3	6	3
" 8	23	10	5	2	7	3
" 9	19	8	6	3	10	4
" 10	20	8	7	3	9	4
" 11	23	10	5	2	9	4
" 12	18	7	4	2	7	3
รวม	336	142	77	33	119	51

จากการส่งแบบสอบถามไปทางไปรษณีย์ จำนวน 226 ชุด ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถาม

กลับคืนมาจำนวน 190 ชุด คิดเป็นร้อยละ 84.07

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างแบบวัด เจตคติต่อการเป็นศึกษานิเทศก์ในรูปลักษณะของ ซีแมนติก ดิฟเฟอเรนเชียล สเกล (Semantic Differential Scale) ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยมีลำดับในการสร้างดังนี้

1. ผู้วิจัยศึกษาทฤษฎีและหลักการสร้างเครื่องมือวัด เจตคติ แบบซีแมนติก ดิฟเฟอเรนเชียล สเกล (Semantic Differential Scale) จากหนังสือ The Measurement of Meaning ของ ออสกู๊ด และคณะ (Osgood 1975 : 1-216) เพื่อศึกษารูปแบบและลักษณะการสร้างที่ถูกต้อง

2. ผู้วิจัยได้ให้นิสิตปริญญาโท ชั้นปีที่ 1 ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 67 คน เป็นผู้ที่พิจารณาคำคุณศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับะ โนทัศน์ โดยลำดับความเกี่ยวข้องจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด และที่เห็นว่าไม่เกี่ยวข้อง

3. จากนั้นนำข้อมูลโดยลำดับที่ได้มาแจกแจงนับ และจำแนกอันดับรวมกันทั้งกลุ่ม โดยเลือกอันดับที่มีความพ้องกับหัวเรื่องประมาณ 10-20 คู่ เพื่อมาใช้เป็นมาตราในการวัดมโนทัศน์ดังกล่าว

4. นอกจากนี้ยังได้เพิ่มลักษณะของแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้พิจารณาออกความเห็นโดยอิสระเกี่ยวกับหัวเรื่องดังกล่าว แล้วนำมาประมวลความคิดเห็นพิจารณาประกอบกับผลที่ได้มาตอนแรก ได้คำคุณศัพท์เกี่ยวกับการเป็นศึกษานิเทศก์จำนวน 10 ข้อ ด้านบุคลิกส่วนตัวจำนวน 34 ข้อ

5. ผู้วิจัยได้เพิ่มเติมลักษณะตรงข้าม (bipolar adjective) จากคำคุณศัพท์ที่ได้คัดเลือกมาแล้ว ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการสร้างแบบวัด เจตคติในรูปของ ซีแมนติก ดิฟเฟอเรนเชียล สเกล ซึ่งต้องประกอบไปด้วยคำคุณศัพท์และสเกล เช่น

การเป็นศึกษานิเทศก์

ก้าวหน้า 1 2 3 4 5 6 7 ล้าหลัง

6. ผู้วิจัยได้นำแบบวัด เจตคติต่อการเป็นศึกษานิเทศก์ที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญในวงการศึกษานาน 3 ท่าน ตรวจสอบและแก้ไข ตลอดจนให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณสมบัติที่ได้มานั้น ครอบคลุมกับหัวเรื่องหรือไม่ ต้องเพิ่มเติมหรือตัดต่อสิ่งใดออกหรือไม่

7. นำแบบวัดเจตคติ ให้ผู้เชี่ยวชาญทางภาษาไทย ช่วยแก้ไขปรับปรุงเพื่อให้เกิดความกระจ่างของภาษาที่ใช้

8. หลังจากนั้นนำแบบวัดเจตคติไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาดูอีกครั้ง แล้วจึงได้พิมพ์แบบวัดเจตคติ ๓ จำนวน 226 ชุด สำหรับใช้กับศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยส่งแบบวัดเจตคติต่อศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษาตามจำนวนศึกษานิเทศก์ที่ได้จากการสุ่มไว้แล้วทางไปรษณีย์ และผู้วิจัยได้อ่านวยความสะดวกสำหรับผู้ตอบโดยปิดแสตมป์และพิมพ์ชื่อ ที่อยู่ ของผู้วิจัยไว้ด้านหลังของแบบวัดดังกล่าวไว้เรียบร้อยแล้วเพื่อความสะดวกในการส่งกลับทางไปรษณีย์

การวิเคราะห์และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ทาค่าเฉลี่ยของคะแนน ของจำนวนผู้ตอบที่มีเจตคติต่อการเป็นศึกษานิเทศก์ จำแนกตาม เพศ สถานภาพสมรส อายุ วุฒิการศึกษา ระยะเวลาตั้งแต่เริ่มเข้ารับราชการ ระยะเวลาที่รับราชการในตำแหน่งศึกษานิเทศก์ เงินเดือน และสายงานที่ปฏิบัติ

2. มีเกณฑ์ให้คะแนนดังนี้คือ

ถ้าตอบ เลข 7 แสดงว่าผู้ตอบมี เจตคติใน เรื่องที่ตอบดีที่สุด	ได้ 7 คะแนน
ถ้าตอบ เลข 6 แสดงว่าผู้ตอบมี เจตคติใน เรื่องที่ตอบดีที่มาก	ได้ 6 คะแนน
ถ้าตอบ เลข 5 แสดงว่าผู้ตอบมี เจตคติใน เรื่องที่ตอบดี	ได้ 5 คะแนน
ถ้าตอบ เลข 4 แสดงว่าผู้ตอบไม่แน่ใจ เจตคติใน เรื่องที่ตอบ	ได้ 4 คะแนน
ถ้าตอบ เลข 3 แสดงว่าผู้ตอบมี เจตคติใน เรื่องที่ตอบไม่ค่อยดี	ได้ 3 คะแนน
ถ้าตอบ เลข 2 แสดงว่าผู้ตอบมี เจตคติใน เรื่องที่ตอบไม่ดี	ได้ 2 คะแนน
ถ้าตอบ เลข 1 แสดงว่าผู้ตอบมี เจตคติใน เรื่องที่ตอบไม่ดีเลย	ได้ 1 คะแนน

แต่เนื่องจากค่าคุณศัพท์ในแบบวัด เจตคติ เรียงสลับกันตามวิธีการของซีแมนติด ดิฟเฟอเรนเชียล สเกล (Semantic Differential Scale) ผู้วิจัยได้กลับคะแนนในข้อที่สลับกันในทางลบมาเป็นคะแนนตามข้อความข้างต้นก่อนที่จะหาค่าเฉลี่ยของคะแนน

แบบวัด เจตคติต่อศึกษานิเทศก์ฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือด้านอาชีพศึกษานิเทศก์ จำนวน 10 ข้อ ด้านบุคลิกส่วนตัวของศึกษานิเทศก์จำนวน 34 ข้อ ผู้วิจัยคำนวณหาค่าเฉลี่ยจากคะแนนรวมทั้งหมดแต่ละด้านของแต่ละคน

3. ทดสอบความแตกต่างระหว่างเจตคติต่อการเป็นศึกษานิเทศก์ กับลักษณะส่วนตัว เป็นคู่ ๆ โดยใช้สูตร

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{X_1^2 + X_2^2}{N(N-1)}}}$$

(ประกอบ กรรมสูตร 2525 : 115)

ในกรณีที่มีข้อมูลมากกว่า 2 ชุด ใช้ F-test โดยใช้สูตร

$$F = \frac{MS_a}{MS_w}$$

$$MS_a = \text{ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม} \quad /$$

$$MS_w = \text{ความแปรปรวนภายในกลุ่ม} \quad /$$

แล้วนำไปทดสอบต่อไปว่า มีขนิม เลขคณิตของแต่ละกลุ่มคู่ใดบ้างที่แตกต่างกันโดยใช้ความแปรปรวนภายในกลุ่ม (MS_w) ที่คำนวณไว้แล้วสรุปผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนและทดสอบอัตราส่วน F โดยวิธีของเซฟเฟ Scheffé Test for all possible comparison)

$$F = \frac{(m_1 - m_2)^2}{MS_w \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right) (K - 1)}$$

ชั้นแห่งความเป็นอิสระ คือ $(K - 1)$, $(N - K)$ และ m_1, m_2 คือ มีขนิมเลขคณิตทั้ง 2 กลุ่มที่ต้องการทดสอบความแตกต่าง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย